

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

XIX. (XXXV.) ÉVFOLYAM, 46 SZÁM 2024. NOVEMBER 16.

300 FORINT

A Szabadság

MUNKÁSPÁRTI HETILAP

**Akar-e Trump
új világot?**

BALSZEMMEL

THÜRMER GYULA

Mi a bal szemünkkel nézünk a világra. Így sok mindent észreveszünk, amit csak a jobb szemünkkel nem látnánk. Másként is látjuk a világot, mondjuk úgy, balszemmel. Ezután minden számunkban elmondjuk, miként is látjuk az éppen esedékes eseményeket a saját politikai értékítéletünk alapján, balszemmel.

Akar-e Trump új világot?

Borzalmasat álmotdram. Nem tudtam felsorolni az Egyesült Államok ötven tagállamát. Az eddigi negyvenhat amerikai elnökből is csak, jó, ha tízet-tizenketőt tudtam. Szégyen!

Bevallom, azt sem tudtam, hogy az amerikai választásoknál vannak csatatér-államok. És ha keresztre feszítenek, akkor sem tudom megmondani, mi Arizona, Georgia, Michigan, Nevada, Észak-Karolina, Pennsylvania vagy netán Wisconsin fővárosa.

Nem mutogatok a magyar iskolákra, hogy miért nem tanították meg nekem időben. Azt meg végképpen nem mondom, hogy szerintem száz amerikaiból kilencvenkilenc nem tudja, hogy melyik a magyar főváros, Budapest vagy Bukarest. Nem, nem, az egész az én saram. Rettenetes, hogy fogok én az új világban élni?

A következő borzalmas felismerésem az volt, hogy nem gratuláltam Trump elnöknek. Ebből még baj lehet! Lehet, hogy ez lett volna a belépő az új világba? Gratulált a miniszterelnök, a külügyminiszter, a honvédelmi miniszter, sőt a kormánybiztos is. Eddig azt hittem, hogy a miniszterelnök a magyar nép egésze, vagy legalább is a kormány nevében gratulál. Nem, nem, külön-külön kell az oltárhoz járulni.

Megmondom őszintén annak örülök, hogy a magyar miniszterelnök ilyen puszipajtás viszonyba került az amerikai elnökkel. Szép teljesítmény, ilyen még nem volt a történelemben, sok minden kijöhet belőle. Már az is megérte, hogy borsot törtünk a sok felfuvalkodott, tehetségtelen nyugat-európai politikus és politikusnő orra alá.

Én nem szeretem Amerikát, az amerikai tőkéséket meg pláne nem, de ezt egy pillanatra félre lehet tenni. A lényeg, hogy Magyarország most nem ballag a világtörténelem után, hanem részese a történelem formálásának.

Egy pillanatra félreteszem az amerikaiakról vallott véleményemet, de csak egy pillanatra. Nem tudom, hogy milyen irányt vesznek az események, de egy biztos: Amerika Amerika marad, a tőkés világ legnagyobb és legagresszívabb országa. Nem felejtjük el Hirosimát, a vietnámi háborút, a Jugoszlávia elleni agressziót. Azt sem felejtjük el, hogy Trump első elnöksége idején ránk erőltették az új védelmi szerződést. Azóta az amerikai katonák úgy érzik magunkat nálunk, mintha mi lennénk a 51. tagállam. Pedig nem azok vagyunk, legalább is egyelőre.

Afelől se lehet kétségünk, hogy bármelyik amerikai elnöknek Amerika az első. Trump rendet tehet Amerikában, és ez ki-

hathat az egész tőkés világra, de neki Amerika az első, és nem mi.

Aztán itt van az ukrajnai háború. Nem tudom, mit akar Trump. Talán miniszterelnök úr tudja. De biztos, hogy az amerikai gazdaság óriási profitra tesz szert az ukrajnai háborúból, így nem könnyű leállítani. Persze lehet, hogy a hadiipari tőke már megszédte magát, és most jöhetnek azok, akik Ukrajna újjáépítésében látnak üzletet.

Zelenszkij már nem az egykori közepes tehetségű színész, akit Amerika leszerződött az ukrán elnök szerepére. Zelenszkij kinőtte magát, önjáróvá vált, és bízik abban, hogy az EU vezetői jobban rettegnek az oroszoktól, mint Amerika, és folytatható a háború.

Trump elnöknek Oroszországgal is szót kell érteni. Putyin éppen most közölte, hogy hosszabb-rövidebb tűzszüneteknek nincs értelmük, átfogó megoldásra van szükség a mai realitások alapján.

Elgondolkodtató az is, hogy Trump minden előrejelzést megcáfolva nem éppen hogy csak győzött, hanem nagyon is látványos győzelmet aratott. Nem látunk az amerikai nagytőke kulisszái mögé, de valaminek ott kellett történnie.

A kapitalizmus ugyanis összetett dolog. A tőkésosztályon belül az egyes csoportoknak megvannak a saját érdekeik. De létezik a tőkésosztály közös érdeke is, az pedig a kapitalizmus túlélése, hozzáteszem, bármi áron.

Amerika válságban van. Lehet kezelni a válságot egyik vagy másik tőkésosztály programja alapján, lehet hatalomra segíteni egyik vagy másik csoport jelöltjét, de ha a válság a tőkésosztály egészét fenyegeti, akkor azt kell támogatni, aki képes rendet teremteni.

Nem győzzük hangsúlyozni a tényt: a tőkés világ ma soha nem látott válságban van. Mi a tőke érdeke? Megakadályozni, hogy az amerikai munkásosztály, vagy netán a világ népei saját kezükbe vegyék sorsukat. Kamala Harris erre láthatólag nem volt képes. Trumpot sokan utálják az amerikai nagytőkések közül, de amikor a tőkésosztály léte, a tőke jövője a tét, akkor nem lehet finnyáskodni. Jöjjön Trump, és Trump jött!

Trump megválasztása sokakban reményeket kelt. Valóban sok mindent megváltoztathat. De valóban megváltoztat-e? Egy új világ van születőben, amiben Amerika nem vezér, csak egy fontos szereplő. Akarja-e Trump ezt az új világot? Akarja-e az amerikai nagytőke, hogy valóban két nap süssön az égen, ahogyan ezt a magyar miniszterelnök vizionálta? Akarja-e?

Belarusz békét és nyugalmat akar

Belaruszban megkezdődött az ajánlások gyűjtése a januári elnökválasztásokra. Elnökjelölt az lehet, aki legalább százezer érvényes ajánlást gyűjt össze egy hónap alatt. Az elnökválasztás tétje nagy. Befejezi azt a konszolidációs folyamatot, amely a 2020-as események után elindult Belaruszban. Mint ismeretes, 2020-ben belarusz ellenzéki csoportok a nyugat intenzív támogatása mellett megkísérelték megdönteni Alekszandr Lukasenko elnököt és átvinni Belaruszt a nyugati táborba. Azóta bekövetkezett az ukrajnai háború, és a belarusz emberek nem kérnek se a színes forradalmakból, se a háborúból.

Rutte: fegyverkezni, fegyverkezni!

Mark Rutte NATO-főtisztár Németországban felkereste a Rheinmetall gyárat, ahonnan a fél világot ellátják harckocsikkal és egyéb haditechnikai eszközökkel. Világos számítás: fegyverkezzünk, háborúzzunk, a hadiipar menti meg a tőkés világot!

Rheinmetall: a háború minden napja milliókat hoz

A német Rheinmetall rendelési állománya ez év szeptemberében 6.7 milliárd euró volt, ami 3 milliárddal több, mint 2023 hasonló időszakában. Armin Papperger, elnök-vezérigazgató kijelentette: a cég még sohasem állt ilyen jól. Egy év alatt a bevételeik 72 százalékkal nőttek.

Kínát senki sem fenyegetheti

Novemberben nyilvános rendezvényen először mutatják be Kínában a kínai hadsereg új HQ19 föld-levegő rakétarendszerét, amelyet ellenséges ballisztikus rakéták elhárítására fejlesztettek ki. Az eszköz képes a legkorszerűbb hiperszonikus rakéták és drónok elfogására is.

Olaszország nem kertel: több Kínát akar, nem kevesebbet

Kínába látogatott az olasz elnök, Sergio Mattarella, néhány nappal az amerikai elnökválasztás után. Olaszország a két ország közti kereskedelem további növekedését szeretné. Ugy tűnik, hogy tények nyomására az olasz politika is változik.

A tőkés a néppel fizetteti meg a válságot

A kormány adót vetett ki a tranzakciókra, amit a bankok az év végéig nem háríthatták át az emberekre. Az OTP Bank és több más bank is bejelentette, hogy január 1-től új világ jön: fizessenek az emberek. A kormány intézkedése képmutatás volt, hiszen nem segített az embereknek, sőt rontotta a helyzetüket.

Kósztolgatják Magyar Pétert

A francia elnök és az osztrák kancellár is találkozott Budapesten az EU-csúcs idején Magyar Péterrel, aki a magyar ellenzék vezérének tekinti magát. Magyar mindenütt büszkélkedik a találkozókkal, de azért mindent a helyén kell értékelni. Ketten ugyan találkoztak Magyarral, de a többiek nem. Másrészt, nem csoda, hogy a francia és az osztrák vezető szóba áll az ellenzékkel, hiszen Orbán is találkozott az ő ellenzékükkel. Úgyhogy, Magyar úr, ne örüljön nagyon!

Raskó a Fidesz-szavazók halálára számít

A Fidesz idős szavazóinak halálát vizionálja, mégpedig százezres nagyságrendben Raskó György. A Tisza Párt szakértő-támogatója egy posztban a fideszes szavazókról azt írta, a „Tiszának kedvez, hogy az idős korosztály tagjai közül a következő választásokig sokan, százezres nagyságrendben kiesnek, mint szavazók...” – közölte az M1 aktuális csatorna.

Elbocsátásokra készül az Audi – Magyarország is megérezheti

A német Manager Magazin szerint elbocsátásokra készül az Audi. A Volkswagen-csoporthoz tartozó autógyártó középtávon a gyártáson kívüli munkahelyek leépítésével kívánja csökkenteni a létszámát, több ezer állás-hely van veszélyben. A leépítés a magyarországi üzemre is vonatkozhat.

Állami segítség az Országos Rabbiképző – Zsidó egyetemnek

November 7-én, csütörtökön hivatalában fogadta Dr. Hankó Balázs, kulturális és innovációs miniszter Prof. dr. Grósz Andort, a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége (Mazsihisz) elnökét, Dr. Kunos Pétert, a Mazsihisz-BZSH ügyvezető igazgatóját, valamint Darvas István főrabbit, az Országos Rabbiképző – Zsidó Egyetem (OR-ZSE) elnökét. A megbeszélésen áttekintették a Mazsihisz-BZSH (Budapesti Zsidó Hitközség) által fenntartott Országos Rabbiképző – Zsidó egyetem magyar felsőoktatásban betöltött szerepét, jelenlegi helyzetét, eredményeit, valamint az infrastrukturális és működési problémáit.

Születésnapra készül a Munkáspárt

Decemberben ünnepli a Munkáspárt 35. születésnapját. Mint ismeretes, 1989. december 17-én született újjá a Munkáspárt. A párt Országos Elnöksége megvitatta a születésnapra rendezvény előkészületeit. Mondjunk méltó módon köszönetet mindenkinek, aki részt vett a párt megszervezésében és az elmúlt évtizedek munkájában! – emelte ki Thürmer Gyula elnök.

Koszorúzás Lenin szobránál

November 7-én a Munkáspárt Budapesti Szervezete koszorúzást rendezett a budapesti MEMENTO PARK bejárata előtt felállított Lenin szobornál. Jelen volt a Munkáspárt Országos Elnökségének több tagja, a Munkáspárt alapszervezeteinek tagjai és a velünk együtt megjelenő szimpatizánsok, akiknek fontos volt megemlékezni a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 107. évfordulójáról. A Munkáspárt fiataljai közül Barabás György elvtárs vezette le a megemlékezésünket, beszédet Törőcsik Tibor elvtárs mondott.

Miskolci megemlékezés

A Magyar Munkáspárt koszorúzással egybekötött megemlékezést tartott a Hősök Temetőjének legmagasabb pontján álló Szovjet Emlékműnél – közölte a <https://minap.hu/>. A párt miskolci elnöke, Fülöp József Istvánné hangsúlyozta: a nagy változások jelentik az igazi ünnepet a népek életében. Ünnepről, amikor emlékezünk mindazokra, akik életükkel és halálukkal járultak hozzá a kizsákmányolás és elnyomás megszüntetéséhez.

Nemzetközi párttanácskozás

Nemzetközi online-párttanácskozásra került sor november 9-én. A Magyar Munkáspárt mellett a Német Kommunista Párt, a Kommunista Párt (Olaszország), Spanyolország Népeinek Kommunista Pártja, a Kommunista Párt (Svájc), a Franciaországi Kommunista Újjászületés Pólusa, illetve a Portugál Kommunista Párt megfigyelőként vett részt. Áttekintették az európai politikai folyamatokat, az európai kapitalizmus válságát. Véleményt cseréltek a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom kérdéseiről. Megállapodtak, hogy 2025 februárjában a pártok képviselői személyes találkozót tartanak Párizsban.

Szolnok felszabadítására emlékezett a Munkáspárt

A szovjet csapatok 1944. november 4-én szabadították fel Szolnok városát. A hivatalos Magyarország már nem ünnepli ezt a napot, s igyekeznek minél előbb a feledés homályával befedni. A Munkáspárt ragaszkodik a történelmi hűséghez és tisztességhez, és minden évben megemlékezik az eseményről. Bencsik Mihály országos alelnök, megyei elnök vezetésével az idén is koszorút helyeztek el a szovjet emlékműnél.

Mi lesz Budapest után?

Az Európai Unió vezetőinek budapesti csúcstalálkozója heteken át úgy tűnt, hogy már-már halálra van ítéelve. Ha sor is kerül rá, ott semmilyen egyezmény nem jöhet létre. Az EU liberális vezetői ezt találták ki a magyar kormány nyilvános és látványos megszegésére.

Az események azonban másként alakultak. Zavar nélkül átment a közös dokumentum, a „Budapesti nyilatkozat az új európai versenyképességi megállapodásról.”

Az európai vezetők nem csináltak botrányt sem, kezdet fogtak a magyar miniszterelnökkel, a hölgyek még az orbáni kézcsók elöl sem tértek ki. A román elnök ugyan kiszállva a kocsijából nem köszönt rögtön a magyar miniszterelnöknek, hanem hátat fordítva valamit hosszasan csinált, de a magyar miniszterelnök kedélyesen mosolygott az incidensen.

Magyar Péter számítása sem jött be. Az európai vezetők közül csak a francia elnök és az osztrák kancellár találkozott vele külön. Ráadásul lehet, hogy ez csak „viszonzása” annak, hogy a magyar miniszterelnök is elég szívélyes viszonyt ápol a francia és az osztrák elenzék prominenseivel.

Kompromisszum ma, de mi lesz holnap?

A budapesti találkozó ilyen kimenetele nyilvánvalóan több körülménynek tudható be. Tegyük első helyre a magyar kormány bölcs elhatározását arról, hogy olyan kérdéseket helyez előtérbe, amelyekben létrehozható a tagállamok egysége.

A háború nem ilyen, de a versenyképesség viszont ilyen.

Szerepe volt annak is, hogy a magyar kormányfőt nem tudták az Európai Parlament vitájában sem tönkretenni. Elég világos volt, hogy a magyar miniszterelnök olyan problémákat vet fel, köztük a háború és a migráció kérdését, amelyek másokat is aggasztanak, csak nem mernek róla beszélni.

Szerepe volt annak is, hogy az említett budapesti nyilatkozatba rengeteg kompromisszumot építettek be, ami lehetővé teszi, hogy mindenki azt olvassa ki belőle, ami neki tetszik. A budapesti nyilatkozatot két nyugat-európai jelentésre, Enrico Letta (Jóval több mint piac) és Mario Draghi

(Az európai versenyképesség jövője) című jelentésére építettek, így nem lehetett valamilyen magyar trükkéről beszélni.

A „nemzeti” szó ugyan egyszer sem fordul elő a nyilatkozatban, de a kitűzött korszerűsítési feladatok zöme végül is nemzeti szinten valósul meg. Úgyhogy különösebb kifogásuk az úgynevezett patrióta erőnek sem lehet.

A dokumentum sürgeti a „teljeskörűen működő egységes piac” kialakítását, határozott lépéseket 2026-ig „a megtakarítási és beruházási unió felé” és „a tőkepiaci unió terén.” Akárhogyan is nézzük, ez a közös európai, nemzetek feletti intézmények erősítését jelenti.

A budapesti találkozót befolyásolta a német kormányválság is. Németország az EU legerősebb országa, de a gazdasága válságban van, és most már teljes a politikai zűrzavar is.

Trump átütő győzelme megzavarta az EU vezetőit

A budapesti találkozó a fentiek ellenére zátonyra is futhatott volna, s nyilván sokan akarták is ezt, de közbejött az amerikai elnökválasztás. Trump átütő győzelme megzavarta az EU vezetőit. Vélhetően senki sem tudta, hogy mit hoz majd a Trump-adminisztráció, de egyben mindenki biztos volt: változás lehet, sőt lesz is. Az EU budapesti csúcstát már csak azért sem illett elrontani, mert a házigazda, a magyar miniszterelnök az új amerikai elnök bizalmasa és szövetségese.

Az amerikai elnökválasztás eredménye, Trump biztos győzelme mögött nyilvánvalóan sok tényező áll.

Az európai politikusokat első körben nyilván az aggasztja, hogy elveszíthetik a biztos orientációs pontjukat. 2020-ban két csapás is érte az EU-t. Egyrészt, a koronavírus-járvány megmutatta, hogy az EU-országok nem képesek gyorsan és hatékonyan kezelni ilyen kihívásokat, az egészségügyi rendszerük tehetlensége pedig belső társadalmi feszültséget idéz elő. Világossá vált az is, hogy az EU jelentősen függ a külföldtől, és a szállítási útvonalak befagyása rendkívüli válságot idéz elő.

Másrészt, Nagy-Britannia kilépése 2020-ban tovább csökkentette az EU lehetőségeit. Az EU világpolitikai tényezőből egy regionális intézménnyé vált, amelyet két oldalon is „kerítés” vesz körbe, nyugatról a nem EU-tag Nagy-Britannia, keletről Oroszország és kialakuló szövetségi rendszere.

A britek kiválása és a covid után az EU vezetői egyértelműen és minden kérdésben az USA-ra orientálódtak. Nem számított, hogy az orosz- és kínai ellenesség árt az európai országoknak. Nem vették komolyan, sőt üdvözölték az amerikai liberális szellemi befolyás, a woke, az LMBTQ és egyebek felerősödését az európai társadalmakban.

A Biden-adminisztráció üdvözölte az EU ilyen magatartását, végül is nekik olyan EU kellett, amelyet kézben tudnak tartani. Az EU vezetői pedig politikai, sőt egzisztenciális biztonságra találtak abban, hogy lefeküdtek Amerikának.

Trump győzelme véget vethet ennek a kényelmes állapotnak. Trump már első elnöksége idején nyilván-

valóvá tette, hogy a tőkés világ válságának megoldását Amerikában kezdi. Amerika az első! Ha ott rend van, jöhetnek az EU-országok, de csak akkor, ha pontosan követik Amerikát. Az EU akkor vonakodott ettől.

Ha Trump ezt a politikát folytatja 2025-től, az EU elitjének ki kell mozdulnia a kényelmes helyzetéből, reformokat végrehajtani, korszerűsíteni, és nem csak szavakban, hanem a valóságban is. Ehhez nyilván új szereplők is kellhetnek. Az EU liberális erőit ugyan az idejű EP-választásokon megszorították néhány országban, de sikerült megőrizniük uralmukat Brüsszelben. Ursula von der Leyen a liberális vonalat viszi tovább. Kérdés, hogy meddig lehetséges ez.

Az ukrajnai háború az egyike a sok kérdésnek, amelyekben várható változás. Az amerikai és az európai nagytőke közös döntése volt a háború kirobbantása Ukrajnában. A háború, mint ismeretes, rengeteg pénzt hoz, eltereli a közvélemény figyelmét a társadalmi gondokról, és még azokat a szövetségeket is betereli a közös akolba, akik ki-kitekintenek az EU-ból és a NATO-ból.

Az ukrajnai háború ténylegesen óriási profitot hoz a hadiiparnak, és a hadiipar fellendítése elősegíti a gazdaság általános fellendítését. Vannak azonban más szempontok is.

A hadiipar gyors növekedése elvonja az erőket más ágazatoktól. A következmény az, hogy a hadipari tőke profitja ugyan nő, de az adott ország össztársadalmi tőkés profitja viszont csökken. A hadiipari tőke virágzik, mások meg tönkremennek.

A jelek arra mutatnak, hogy ez a felismerés következett be Amerikában. A hadiiparral szemben, vagy vele párhuzamosan részt kérnek azok az iparágak, amelyek a kiegyensúlyozott viszonyokban érdekeltek.

Az ukrajnai háborúban az orosz győzelmet megakadályozni csak úgy lehet, ha eszkalálják a háborút. A svédek és a finnek bevonása a NATO-ba nem rendítette meg az oroszokat. A háború eszkalálható, ha belerántják Belaruszt. Belaruszban azonban stabil a helyzet. Az ukrajnai háború nagy tanulság volt. A belarusz nép nem akarja saját országát is Ukrajnává változtatni.

A háborút ki lehet terjeszteni, ha új fegyvereket, első sorban atomfegyvert vetnek be. Nyugaton ezért beszélnek a „kicsi” vagy „korlátozott” atomháború lehetőségéről, ami nyilvánvalóan kivitelezhetetlen. Az atomháború óriási pusztítást idézne elő. Az sem kizárt, hogy egy világháború

maga alá temetné a kapitalista rendszert.

A háború folytatása Ukrajnában azzal a veszéllyel is jár, hogy újabb és újabb feszültséggócok alakulnak át háborúvá. Közel-Keleten már folyik a háború. Az izraeli-palesztin összecsapás már nem csak a Közel-Keletről szól, hanem felveti az egyes országok viszonyát Izraelhez. A világ országai látványosan megosztottak, egyesek Izrael mellett, mások a palesztinok mellett.

A közel-keleti konfliktus a nyugati társadalmakat is megosztotta. Nyugat-Európában mindenütt nő az antiszemitizmus. A zsidóellenesség tömegessé válása beláthatatlan következményekkel járna az európai társadalmakban.

Putyin: a labda az amerikai térfélen van

Trump tehát nyilvánvalóan nem teheti meg, hogy nem ül le Putyinnal tárgyalni. A háború leállítása mellett szempont az is, hogy Amerikát nyilván aggasztják az olyan fejlemények, mint a BRICS erősödése. A BRICS ma még nem helyettesíti a nyugati világrendet, de egyre vonzóbb az a világ, amelyet maga körül létrehoz. Elérkezhet a pillanat, amikor a világ számos más országa átáll a BRICS jelentette új világrendbe. Trump nyilvánvalóan nem érdekelt abban, hogy ez a folyamat felerősödjön, ezért meg kell próbálnia az oroszokkal megegyezni. Mondjuk úgy, hogy Amerika enged Ukrajnában, az oroszok cserébe lelassítják a saját világrendjük kialakítását. Kazanyban már voltak erre utaló jelek.

Putyin nem küldött táviratot Trumpnak, hangsúlyozva, hogy a nyugat megszakította a hivatalos érintkezést, de a Valdaj Klub ülésén november 7-én nyilvánosan gratulált Trumpnak. Együttal üzent is az új elnöknek. Oroszország minden eszközzel megvédi saját értékeit. Nem Oroszország rojtotta meg a viszonyt Amerikával, hanem fordítva. Úgyhogy a „labda az amerikai térfélen van.”

Putyin azt is elmondta, hogy Oroszország a saját fizetési rendszerének kialakításával nem kívánja aláásni az amerikai dollár világpolitikai szerepét. De éppen az USA és szövetségesei oroszellenes szankciói kényszerítik ki a nyugatitól független fizetési és elszámolási rendszer megteremtését.

Az orosz elnök kijelentette, hogy Oroszország a semleges Ukrajna határait ismerte el. A 2014-es ukrajnai fordulat után azonban Ukrajna már nem semleges ország, a nyugat gyarmatává vált. Az itt élő népeknek joguk volt az önrendel-

kezésre, azaz kimondani azt, hogy nem akarnak Ukrajnában élni. Oroszország elismeri a népek önrendelkezési jogát.

Az ukrán-orosz kapcsolatok akkor fognak normalizálódni, mondta Putyin elnök, ha Ukrajna ismét semlegesség válik. Egy nyugat által támogatott, ellenséges Ukrajnával nem lehet normális viszony.

Ukrajnával sor kerülhet béketárgyalásokra, de csak a létező tények elismerése alapján. „A félórás vagy féléves” fegyverszünet nem megoldás. A válság átfogó rendezésére van szükség.

Hszi: csak a tisztelet és a kölcsönös előnyök alapján

Trump nyilván le fog ülni Hszi Csin-ping kínai elnökkel is. Az első Trump-adminisztráció idején Trump azt üzent, hogy kész megállapodni Kínával, de az amerikai feltételek alapján. Kína nemes egyszerűséggel közölte: ez nem tárgyalási alap.

Amerikában nyilván látják, hogy a háború közelebb hozta egymáshoz Oroszországot és Kínát. E két ország megosztása mindig is az amerikai politika törekvése volt.

Ráadásul az elmúlt négy évben az erőviszonyok is változtak. Kína a világ második legnagyobb gazdasága lett, és számos területen Kína diktálja a technológiai fejlődést. Azt is mérlegelni kell, hogy Kína ugyan nem hirdeti a szocializmus exportját, de hangsúlyozza, hogy minden népnek saját joga eldönteni, hogy milyen rendszert akar magának. A kínai sajátosságú szocializmus ma már civilizációs kihívást jelent a nyugati tőkés világgal szemben.

Hszi Csin-ping kínai elnök gratulált Donald Trumpnak az Egyesült Államok elnökének megválasztásához. Az USA-nak és Kínának meg kell találniuk „a helyes utat az új korszakban, hogy mind az országok, mind

a tágabb világ számára előnyös legyen. A történelem azt tanítja, hogy Kína és az Egyesült Államok nyer az együttműködésből, és veszít a konfrontációból.” Reményét fejezte ki, hogy a két fél fenntartja a kölcsönös tisztelet, a békés együttélés és a win-win együttműködés elveit, erősíti a párbeszédet és a kommunikációt, megfelelően kezeli a különbségeket és kiterjeszti a kölcsönösen előnyös együttműködést.

„Túl korai megmondani, hogy fog kinézni a Trump 2.0 adminisztráció. De remélem, beváltja azt az ígéretét, hogy véget vet az eurázsiai és a közel-keleti konfliktusoknak, helyreállítja a tartós békét a Közel-Keleten, és javítja a kapcsolatokat Kínával, Oroszországgal és a KNDK-val, megállítva ezzel az új hidegháború, sőt a harmadik világháború felé vezető lefelé tartó spirált. A világnak soha nem szabad új hidegháborút látnia, nem is beszélve egy újabb világháborúról” – írta a China Daily vezető munkatársa. Bár hozzátette: Trump 60 százalékos büntető-

vámokat ígért a kínai árukra, ami nem túl biztató.

A kínai-amerikai viszony fontos eleme a világnak. A két ország egymás közötti kereskedelme teszi ki a világkereskedelmi forgalom egy ötödét. 70 ezer amerikai cég működik Kínában. Az USA-ban 930 ezer munkahelyet biztosítanak a Kínába exportáló cégek.

Orbán: a magyar érdekekért továbbra is nekünk kell küzdeni

„Donald Trump nem a megmentőnk, hanem a harcostársunk” – mondta a magyar miniszterelnök

november 10-én este a TV2-nek adott interjújában. Trump győzelme fontos siker, tette hozzá, de „a magyar érdekekért továbbra is a magyar kormányoknak kell kiállnia.”

A harc nem szűnt meg, emlékeztetett, de „könnyebben tudjuk elérni a céljainkat és nem vagyunk egyedül.”

A miniszterelnök óvatos derűlátása indokolt. Nem tudni pontosan, hogy mit fog tenni Amerika Trump alatt. A Kína iránt megfogalmazott kemény szavai radikálisok és agresszívek, és könnyen háborúba sodorhatják a világot.

Az orosz-amerikai viszony rendezése sem lesz könnyű. A Washington Post szerint Trump időközben felhívta Putyint. Peszkov, a Kreml szóvivője viszont november 11-én közölte: nem volt ilyen telefonbeszélgetés. A kezdet nehéz, és kérdéses a folytatás.

Nem sok jót ígér Trump elképzelése egy Irán-ellenes regionális szövetség létrehozására Izrael vezetésével és az USA támogatásával.

Trump visszatérése arra kényszerítheti Európát, hogy újragondolja helyzetét a világban. Kérdéses azonban, hogy ez megváltoztatja-e az EU jellegét.

Nekünk, munkáspárti embereknek tudnunk kell: Donald Trump győzelme a nagy vagyon győzelme. Nem az amerikai dolgozó tömegek győztek, hanem a tőke egyik csoportja. A cél sem az emberek életének javítása, hanem a kapitalista rendszer megmentése és minden fajta tőkeellenes megmozdulás megakadályozása Amerikában és a világban.

Kommunista esélyek Stájerországban

Tartományi választásokat tartanak Stájerországban november 24-én. Stájerország egyike Ausztria kilenc tartományának. Fővárosa a második legnagyobb osztrák város, Graz. Az esemény azért is érdekes, mert ebben a tartományban az Osztrák Kommunista Párt (KPÖ) is részt vesz a helyi parlamentben.

A most leköszönő tartományi parlament 48 tagja közül 18 az Osztrák Néppárt (ÖVP), 12 az Osztrák Szocialista Párt (SPÖ), 8 az Osztrák Szabadságpárt (FPÖ) képviselője. 6 hellyel rendelkeznek a Zöldek, 2 hellyel a KPÖ és kettővel a Neos párt.

Szavazni csak a Stájerországban élő, legalább 16 éves korú, osztrák állampolgároknak van joguk. Jelenleg 941 ezer embernek. A jelölteknek legalább 18 évesnek kell lenniük.

Stájerország négy választókerületre van osztva. A képviselők száma a lakosság számától függ.

A KPÖ 1945 után érte el a legtöbb szavazatot. Az 1990-es években teljesen visszaestek, majd 2000-tól elindultak felfelé. 2019-es tartományi választáson 5,99 százalékot kaptak, ami 2 mandátumot jelentett. A választási eredmény alapján azonban a két képviselő mellett hat fő fizetett asszisztensi állást is kaptak.

A legutóbbi, 2024-es országos választáson 3,04 százalékot kaptak, ezen belül Grazban, a párt legerősebb bázisán 6,04 százalékot.

A 2021-es választásokon Graz városában a KPÖ 28 százalékot kapott, koalícióra lépett a Zöldekkel és a szocialistákkal (SPÖ). A KPÖ jelöltje, Elke Kahr lett a város polgármestere.

A KPÖ a választáson nem foglalkozik ideológiai kérdésekkel. A szocializmus nem szerepel a jelszavak között. A KPÖ szociális Stájerországot követel. A program meghatározó elemét a megfizethető lakás, a rezsi- és egyéb kiadások

csökkentése jelenti. A KPÖ szükségesnek tartja a lakások nem lakáscélú bérbeadását. Követeli önkormányzati lakások építését, a bérleti díjak maximalizálását.

A KPÖ követeli a politikusok fizetésének maximalizálását. Elítéli, hogy a tartomány első embere havi mintegy 20 ezer eurót keres, a pártok frakcióvezetői 13 ezret.

A KPÖ képviselői vállalják, hogy a 6728 euró havi tiszteletdíjből csak az átlagbérnek megfelelő összeget, jelenleg 2500 eurót tartanak meg. A többi rászoruló családok támogatására fordítják.

A KPÖ minden Ausztriában élő ember számára azonos jogokat és kötelezettséget követel, ingyenes német nyelvoktatást és egyéb támogatást a migránsoknak.

Külpolitikai téren a KPÖ elítéli a háborút, és sürgeti az osztrák semlegesség megvédését.

A KPÖ csúcsteljesítménye Claudia Klimt-Weithaler. 53 éves, eredeti foglalkozása óvónő. 2010 óta a KPÖ frakcióvezetője a tartomány parlamentben. 2022 óta a KPÖ stájerországi elnöke. Elvált, két leánya van.

A KPÖ képviselői és asszisztensei bármikor elérhetőek telefonon vagy e-mailben, ami a tőkés pártokra nem jellemző.

A lakáshelyzet rendkívül feszült Stájerországban. Viszonylag kevés ingatlant kínálnak lakás célú bérbeadásra. Grazban a bérlakások átlagos bérleti díja 2018-ban havi 2300 euró volt. 2022-ben 3750 euróra emelkedett. Ma egy új lakás 5308 euróba kerül négyzetméterenként.

2024-ben az átlagos bérleti díj négyzetméterenként 13,20 euró. Graz ilyen szempontból a legrágább osztrák város.

Radnóti Miklóstra emlékezünk

Nyolcvan éve, 1944. november 9-én halt meg Radnóti Miklós költő, műfordító, a 20. századi magyar líra egyik meghatározó alakja. Nemzedékről nemzedékre adjuk tovább verseit, hazaszeretetét, emberségét. „Nem tudhatom, hogy másnak e tájék mit jelent, nekem szülőhazám itt e lángoktól ölelt kis ország, messzeringó gyerekkorom világa” – idézzük oly’ gyakran és szeretettel.

Emlékezzünk Radnóti Miklóstra szerelmi költészetének gyöngyszemével, ami egyben a huszadik századi magyar szerelmi lírának is kulcsverse.

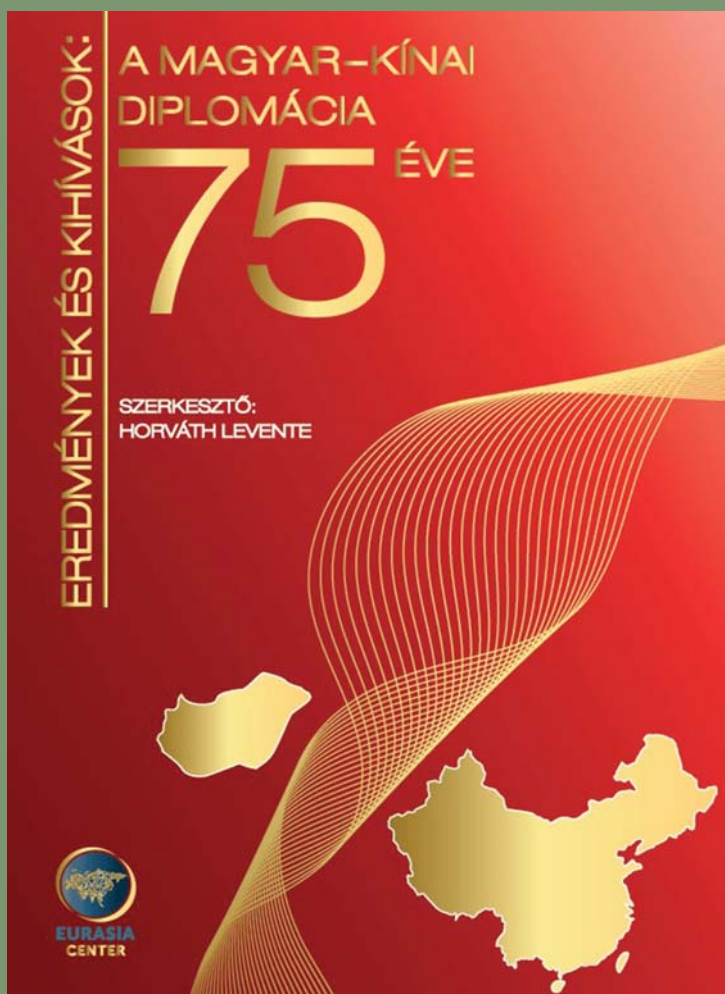
FOTÓ: MAGYARKURIR.HU

TÉTOVA ÓDA

Mióta készülök, hogy elmondjam neked”
szerelmem rejtett csillagrendszerét;
egy képben csak talán, s csupán a lényegét.
De nyüzsgő s áradó vagy bennem, mint a lét,
és néha meg olyan, oly biztos és örök,
mint kőben a megkövesült csigaház.
A holdtól cirmos éj mozdul fejem fölött
s zizzelve röppenő kis álmokat vadász.
S még mindig nem tudom elmondani neked,
mit is jelent az nékem, hogy ha dolgozom,
óvó tekinteted érzem kezem felett.
Hasonlat mit sem ér. Felöltlik s eldobom.
És holnap az egészet újra kezdem,
mert annyit érek én, amennyit ér a szó
versemben s mert ez addig izgat engem,
míg csont marad belőlem s néhány hajcsomó.
Fáradt vagy s én is érzem, hosszú volt a nap, -
mit mondjak még? a tárgyak összenéznek
s téged dicsérnek, zeng egy fél cukordarab
az asztalon és csöppje hull a méznek
s mint színarany golyó ragyog a teritőn,
s magától csendül egy üres vizespohár.
Boldog, mert véled él. S talán lesz még időm,
hogy elmondjam milyen, mikor jöttödre vár.
Az álom hullongó sötétje meg-megérint,
elszáll, majd visszatér a homlokodra,
álmos szemed búcsúzva még felémint,
hajad kibomlik, szétterül lobogva,
s elalszol. Pillád hosszú árnya lebben.
Kezed párnámra hull, elalvó nyírfaág,
de benned alszom én is, nem vagy más világ,
S idáig hallom én, hogy változik a sok
rejtelmes, vékony, bölcs vonal
hús tenyeredben.

1943

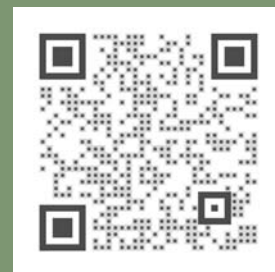
Könyvajándék Mikulásra, Karácsonyra

KÖZELEDNEK A DECEMBERI ÜNNEPEK.
MOST MÉG NEM KÉSŐ KIVÁLASZTANI
A LEGJOBBAKAT A BŐSÉGES KÖNYVVÁ-
LASZTÉKBÓL.

A magyar-kínai diplomácia 75 éve

Hogyan jutottunk el a stratégiai viszonyhoz? Mit tud egymásnak adni a szocialista Kína és a kapitalista Magyarország? Ilyen és hasonló izgalmas kérdésekre keresi a választ az Eurasia Center új kiadványa. Aki nem akarja megvásárolni a nyomtatott változatot, PDF-formátumban letöltheti innen: A magyar-kínai diplomácia 75 éve – Eurasia Center

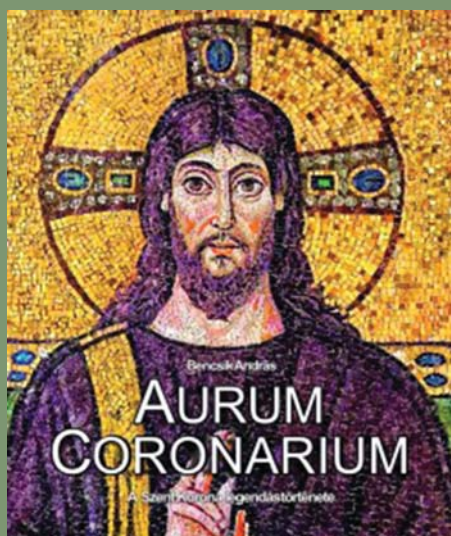

Negyedik generációs hadviselés

Miben és miért különbözik az ukrajnai háború az eddigi háborúktól? Hogyan hat az informatika kora a hadviselésre? Lesznek-e katonák vagy gépek vívják meg a jövő háborúit? Erre keres választ Somkuti Bálint könyve.

Aurum Coronarium

Bencsik András könyve igazán szép és méltó ajándék decemberi ünnepeinkre. A magyar királyi koronáról sokat írtak már, de ez a kötet korszerű és ízléses összefoglalást ad mindarról, amit ma tudni lehet a koronáról.

Beugrás

Miért lépett be Magyarország a Szovjetunió elleni háborúba? Ez a kérdés 1941 óta újra és újra aktuális. Főleg azért, hogy ne ugorjunk bele egy újabb háborúba.

